

Protokoll fört vid sammanträde 2008-06-09 på Fjäderholmarna

Närvarande: Märta Angert-Lilliestråle, Lars-Gunnar Bråvander, Elisabeth Hedin, Bitte Liberg, Anne Murray, Richard Murray, Bengt Rundqvist, Gunilla Sterner Kumm, Henrik Waldenström och Anders Widell

Anmält förhinder: Cecilia Lagersvärd

Adjungerad: Ulf Sandell

1. Ordföranden öppnade mötet
2. Till sekreterare utsågs Gunilla Sterner Kumm. Som justeringsman utsågs Richard Murray.
3. Richard Murray rekapitulerade innehållet i den föreningskonferens som ägt rum den 4 juni i Geovetarhuset på Stockholms Universitet. Konferensens syfte hade varit information och diskussion om tillägg till lagen om nationalstadsparker.
4. Diskussion kring förändringen av lagen om nationalstadsparker.

Lagförslaget föreslår ett tillägg till MB 4 kap. 7 § som går ut på att tillfälliga intrång och skador ska tillåtas. Det väcker frågan om en sådan ändring verkligen behövs när det är uppenbart att den lagen som den fungerar idag inte hindrar vare sig tillfälliga eller permanenta intrång och skador. En rad åtgärder har under årens lopp vidtagits som inte bara inneburit tillfälliga intrång och skador utan också permanenta sådana. Kryphålen i lagen är många. Det finns flera exempel på åtgärder som inneburit permanenta intrång och skapat bestående, icke obetydliga skador. Mot den bakgrunden ställde sig styrelsen frågan varför det behövs en ändring av lagen? Det förefaller som om lagförslagets författare är omedvetna om alla de kryphål som lagen har och om hur flitigt de nyttjas. Styrelsen menade att om den föreslagna ändringen av lagen verkligen ska syfta till en systematisk reglering av ”tillfälliga” ingrepp och skador, måste den ta ett bredare grepp och samtidigt täppa till dessa kryphål. I annat fall öppnar den föreslagna lagändringen bara ytterligare en möjlighet att exploatera parken. För att godkänna den föreslagna ändringen av lagen är det nödvändigt att andra lagändringar eller åtgärder vidtas som täpper till de möjligheter att kringgå lagen som finns idag.

Principen att ett tillfälligt intrång ska kunna göras eller en tillfällig skada ska kunna åsamkas parken förutsatt att parken därefter återställs fann styrelsen annars vara godtagbar. Det har varit ett antal åtgärder som vidtagits i parken och som inneburit intrång och som givit upphov till skador som Förbundet inte protesterat eller agerat emot. Förbundet har inte gjort det av den anledningen att det på goda grunder kunnat antas att åtgärderna varit tillfälliga och att parken därefter skulle återställas på ett fullgott sätt. Det har gällt nedläggning av rör för gas, vatten- och avlopp, kraftledningar, tillfälliga vägdragningar, instängslingar m.m. Det vore ett steg framåt om alla sådana åtgärder finge en tydlig reglering.

Bäst vore om kraven på detaljplaneläggning och miljötillstånd skulle skärpas för åtgärder inom nationalstadsparken samtidigt som kretsen av sakägare utvidgades att omfatta paraplyorganisationer av det slag som Förbundet för Ekoparken utgör.

Förbundet bör ställa som villkor för att acceptera den föreslagna ändringen av lagen om nationalstadsparken att åtgärder eller lagstiftning vidtas för att säkerställa ett enhetligt hanterande av tillfällig intrång och tillfälliga skador i parken.

Styreslen diskuterade betydelsen av ett antal uttryck i lagförändringsförslaget:

Vad är ”tillfälligt”? Vad är ett ”angeläget allmänt intresse”? Vad är ”obetydligt”? Hur säkerställa återställandet? Vad kan göras för att täppa till hålen i lagen?

Vägverket och Stockholms stad räknar med att kunna spara minst 800-1200 miljoner kronor på att gräva uppifrån istället för att gräva sig fram under mark. Därav begäran om lagändring. Styrelsen diskuterade möjligheten att föreslå att de ”intjänade” pengarna skulle kunna avsättas i en fond. Dock konstaterades att dessa pengar i realiteten inte finns avsatta. Beslutades att Richard Murray i första hand skulle driva några viktiga förbättringsåtgärder i parken såsom slopandet av tunnelmyningarna vid Roslagstull, tunnelförläggning av Roslagsvägen och iordninggörandet av den f.d. bensonstationstomten vid Norrtull till idrottspark, i andra hand att en del av besparingen borde tillfalla parken och avsättas i en fond.

5. Husarviken.

Samrådsyttrande över Förslag till detaljplan för del av Norra Djurgårdsstaden i stadsdelarna Hjorthagen och Norra Djurgården i Stockholm ska vara inne den 19 juni. Richard Murray har skriftligen begärt förlängning till den 1 september.

Förbundet har tidigare yttrat sig och utvecklat sin syn på bebyggelse i den del av Gasverksområdet som denna detaljplan gäller. Förbundet har också yttrat sig tidigare över Miljökonsekvensbeskrivning för fördjupat program för Hjorthagen.

Styrelsen diskuterade planen, som inkräktar på det område som enligt propositionen om skapandet av nationalstadsparken (prop 1994/95:3) avses ingå i denna. Kommunerna gavs i propositionen en viss möjlighet att i detalj reglera gränsen för parken, men det område som Stockholms stad här föreslår ska exploateras är inte en detalj utan ett viktigt område för spridning av växter och djur och en viktig del av ett kulturhistoriskt landskap.

Oavsett hur gränsen dras ska området skyddas. Även områden som angränsar till parken ska skyddas enligt miljörätten rörande riksintressen. Det kan på den grunden sägas att det inte spelar så stor roll om området ligger i parken eller strax utanför. Området har stor betydelse för flora och fauna i hela nationalstadsparken genom att utgöra den enda spridningsvägen mellan Norra och Södra Djurgården. Den föreslagna bebyggelsen - och de exploateringsförberedelser som företagits - skadar denna spridningsväg.

Elisabeth Hedin åtog sig att utarbeta underlag för skrivningarna om spridningsvägarna.

Området har också stor betydelse för upplevelsen av det historiska landskapet. Exploateringen omfattning och utformningen av bebyggelsen har avgörande betydelse för bibehållandet respektive förlusten av det historiska landskapets kulturhistoriska värden. Den föreslagna bebyggelsen skadar påtagligt det historiska landskapets kulturvärden.

En miljökonsekvensbeskrivning är gjord. Denna har dock så stora brister att den inte kan godtas. Detta utgör tillräckliga skäl för att planen inte bör fastställas.

Planen är ofullständig. En detaljplan kan inte i detalj föreskriva hur byggnader och anläggningar ska utformas. Men den måste ändå vara så fullständig att det går att bilda sig en uppfattning om åtgärdernas konsekvenser. Därför är det lagstridigt att lämna så stora osäkra öppningar som den föreliggande planen gör.

Richard Murray bevakar begäran om uppskov samt skriver yttrande.

6. Diskussion i diverse frågor

- Bellevueparken.
Referensgruppen för Norra Länken ska träffas inom kort. Bengt Rundquist hade fått ett mail om fällda träd i parken. Stockholms stad talar bl a om sjuka almar.
- Det finns en plan på att bensinstationstomten ska bli idrottspark. Finns också tankar om bostäder på en del av marken. Resten – den historiska delen av marken – är tänkt att restaureras till original. Parken bör få ett lyft. Båtklubbarnas vinterupplägging tar mycket värdefull plats i den historiska parken.
- Det är mycket högt trafikbuller i parken från Haga till Silverdal. Bättre bullerskydd vore värdefullt.
- Vad står i områdesbestämmelserna för Södra Djurgården? Kan de förhindra att privata markägare tar ned stora träd? Bengt informerade om en polisanmälan av trädfällning i en bostadsrättsförening i Solna. Konstaterades att fastighetsägarna har fri rättighet över det egna området.

7. Arbetsfördelningen inom styrelsen

Arbetsfördelningen inom styrelsen förtydligades och styrelsemedlemmarnas olika ansvarsområden fastställdes.

8. Nästa möte

Kommande styrelsemöte äger rum onsdagen den 20 augusti kl 18.00 hemma hos Richard på Drottningholmsvägen 1.

Vid protokollet

Justeras

Gunilla Sterner Kumm

Richard Murray